

Inleiding in het Rooster Riddle Project (English translation see below)

Het is voorjaar 1973

Ik ben een weekend bij mijn schoonfamilie en dacht even pauze te kunnen nemen van mijn voorbereidingen voor een voordracht over *ecosystemen* en *stabiliteit*. Maar tijdens een potje klaverjassen leest mijn jongste schoonzus een passage voor uit een boek van *Anton Koolhaas*. Het gaat over een haan, Matthias¹.

Matthias leeft in een veilige, vertrouwde wereld. Tot hij plots in een situatie terechtkomt die hem fataal wordt. De wijze oude haan sterft. Wat overblijft, is niet meer dan wat 'losse onderdelen', die zó goed opgaan in hun omgeving dat er een nieuw evenwicht ontstaat. *Natuur!*

Wat is stabiliteit?

Voor een bioloog in opleiding lijkt de conclusie duidelijk: *Matthias bestaat dankzij zijn omgeving*. Hij leeft in harmonie met die omgeving, tot hij een fatale fout maakt en het systeem waarin hij functioneert, *instort*. *Dat is de natuur*.

Maar wat als Matthias gewoon '*zijn natuur*' had gevolgd? Dus *zonder na te denken*? Dan was hij misschien nog in leven geweest. Dit roept een belangrijke vraag op:

Waarom gaat het meestal goed in de natuur, maar mis zodra de haan begint te denken?

Het lijkt erop dat nadenken en reflecteren, typisch menselijk eigenschappen, ook risico's met zich meebrengen, bovenop de bekende. Kan denken ons bestaan juist in gevaar brengen? En kan *gelukzalige onwetendheid* – zoals bij dieren – ons misschien beter beschermen?

Voorjaar 2022

Bijna vijftig jaar later houdt mij deze vraag nog steeds bezig. *Zijn wij mensen, juist door ons vermogen tot denken, in een gevaarlijkere wereld terechtgekomen?*
In een wereld waarin problemen ontstaan die door het menselijk brein zelf worden veroorzaakt?

En als dat zo is, hoe lossen we dat dan op? Hoe komen we *los* van de problemen die we zelf creëren? Deze zoektocht, naar de oorsprong van ons denken en de gevolgen ervan, vormt de kern van dit project.

De puzzel van denken en Natuur

Door de jaren heen zijn mijn inzichten aangevuld met ervaringen, onderzoek en publicaties. Sommige ideeën lijken zo vanzelfsprekend dat we er niet meer over nadenken. Andere ideeën worden binnen onze *rationeel-westerse, fysicaïstische* traditie als vreemd of irrelevant gezien.

Pseudowetenschap dan?

.. Zoals vissen het water waarin ze leven nauwelijks opmerken, is het voor mensen ook moeilijk om de tradities en vanzelfsprekendheden te zien waarin en waarmee we zijn opgegroeid ..

Als we niet kritisch blijven kijken naar wat we zo vanzelfsprekend vinden, kunnen we blind worden voor andere mogelijkheden. Dan raken we opgesloten in een wereld van *hokjesdenken* en *dogmatische* (spel)regels.

¹ Koolhaas' citaat vind je *hier* (roosterriddle.com)

Dan veroorzaken *conformation-* en *survivorship-* bias een vertekening van onze 'wereld'. En dat hokjesdenken brengt grote risico's met zich mee, want we proberen zo de natuur te beheersen door alles binnen ons eigen kader te controleren.
Werkelijke, i.e. duurzame, stabiliteit bereik je niet door alles onder controle te willen houden.

Kunst als venster naar andere werkelijkheden

Een passage zoals die van *Koolhaas* kan je blik verruimen. Maar er zijn talloze manieren waardoor dit kan gebeuren.

Kunst doet wat taal en logica niet kunnen: het laat ons anders naar de wereld kijken. Het roept vragen op, doorbreekt vanzelfsprekendheden en biedt nieuwe perspectieven. Het zet aan tot .. ja .. *denken*.

Bijvoorbeeld, een kunstwerk zoals *René Magritte's "Ceci n'est pas une pipe"*, maar ook verschillende oud-testamentische overleveringen en scheppingsmythen van uiteenlopende culturen laten zien dat onze werkelijkheid niet altijd logisch of rationeel is te duiden. Net als bij de smaak van een goede wijn of bv. de opgenomen muziek van Jimi Hendrix, zijn onze *ervaringen* moeilijk in woorden te vatten. Taal, notenschrift, etc. schieten tekort. Maar kunst kan die kloof overbruggen tussen al die verschillende perspectieven en werelden.

Mijn zoektocht in dit project draait om het begrijpen van onze relatie met de natuur, met onszelf en met de wereld om ons heen.

Het is een poging om te 'zien' wat zich makkelijk aan het zicht onttrekt, en om na te denken over hoe we als mens onze rol in de natuur -onze wereld- beter kunnen begrijpen.

En misschien kunnen verbeteren ..

Met de centrale, achterliggende vraag *hoe de ondermijning van de natuur te stoppen.*

Maak Onze Wereld Eerlijker

MOWE (en niet MAGA)

English version:

Introduction to the Rooster Riddle Project

Spring 1973

I spent a weekend with my in-laws, thinking I could take a break from preparing a lecture on ecosystems and stability. But during a card game, my youngest sister-in-law read a passage from a book by *Anton Koolhaas*. It was about a rooster named Matthias².

Matthias lived in a safe and familiar world. Suddenly, he found himself in a situation that proved fatal. The wise old rooster died. What remained were no more than “*loose parts*” that blended so seamlessly with their surroundings that they created a new balance. *Nature!*

What is stability?

For a biology student, the conclusion seemed clear: *Matthias existed thanks to his environment*. He lived in harmony with it until a fatal mistake caused the system he depended on to collapse. *That is nature*.

But what if Matthias had simply followed “his nature” without overthinking? Perhaps he would still be alive. This raises an important question:

Why does nature usually function well, but fail when the rooster *starts thinking*?

It seems that thinking and reflecting—characteristically human traits—can also involve risks. Could thinking actually endanger our existence? And could *blissful ignorance*—like that of animals—perhaps protect us?

Spring 2022

Nearly fifty years later, this question still occupies my mind. *Have humans, with their ability to think, created a more dangerous world for themselves?*

A world in which problems arise that are caused by the human brain *itself*?

And if so, how do we solve this? How do we escape the problems we create ourselves?

This quest, exploring the origins of our thinking and its consequences, forms the core of this project.

The Puzzle of Thinking and Nature

Over the years, my understanding has been enriched by experiences, research, and publications. Some ideas seem so self-evident that we no longer question them. Others are dismissed as irrelevant or *pseudoscientific* within our rational, Western, *physicalist* tradition.

Like fish that hardly notice the water they swim in, humans also struggle to see the traditions and assumptions that shape their upbringing.

If we don't critically examine what we take for granted, we risk becoming blind to other possibilities. We might find ourselves trapped in a world of rigid thinking and dogmatic (play)rules.

Confirmation bias and survivorship bias distort our view of the world.

This way of thinking is risky because we often try to control nature *by forcing everything into our own framework*. But true stability cannot be achieved by controlling everything ..

² Koolhaas' text is [here](http://roosterriddle.com) (roosterriddle.com)

Art as a Window to Other Realities

A passage like the one from *Koolhaas* can broaden your perspective. *Art does what language and logic cannot*: it helps us see the world differently. It raises questions, challenges assumptions, and offers new perspectives.

For example, an artwork like *René Magritte's "Ceci n'est pas une pipe"*, or f.e. myths from the Old Testament, shows us that our reality isn't always logical or rational.

Like the taste of a fine wine or the life-music of Jimi Hendrix, our experiences are often difficult to put into words. *Art can bridge the gap between different perspectives and worlds.*

This project is a journey to understand our relationship with nature, ourselves, and the world around us. It is an attempt to see what often remains hidden and to reflect on how we, as humans, can better understand —*and perhaps improve*— our place in nature. *Our world ..*

The underlying quest: *how to stop the subversion of nature*

Make Our World Great Again !

MOWGA (not MAGA)